

Vergadering van de gemeenteraad van 1 juli 2015

Portefeuillehouder : H.A. Litjens

Behandelend ambtenaar : Jacco Meijer

Nummer raadsvoorstel: RAD-001136

Doorkiesnummer : (0495) 57 50 00

Agendapunt: 6

ONDERWERP

Actualisatie reserves, voorzieningen en kredieten gemeente Weert

VOORSTEL COLLEGE

Besluiten om in te stemmen met de actualisatie reserves, voorzieningen en kredieten en de daarin opgenomen voorstellen van opheffen van specifieke reserves en het afsluiten c.q. bijstellen van de kredieten.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

De reserves, voorzieningen en kredieten zijn opnieuw kritisch doorgenomen op nut en noodzaak, dit in relatie tot 'Kiezen met visie'.

PROBLEEMSTELLING

Het BBV bevat afzonderlijke bepalingen voor reserves en voorzieningen. Het belangrijkste verschil tussen reserves en voorzieningen is dat de raad bij reserves een grote vrijheid heeft om de bestemming te wijzigen. De reserves worden dan ook aangeduid als eigen vermogen. Zolang de raad de bestemming van geormerkt geld nog kan veranderen, is er sprake van een (bestemmings)reserve. Zodra dit niet meer kan, is er sprake van een voorziening. Dit betekent ook dat nog niet bestede, voor een specifiek doel ontvangen middelen van derden (niet zijnde Europese en Nederlandse overheidslichamen), tot de voorzieningen behoren.

In onderstaande tabel zijn de verschillen tussen reserves en voorzieningen schematisch weergegeven:

Reserve	Voorziening
<ul style="list-style-type: none"> • is gevormd door bestemming van het resultaat • is vrij besteedbaar • behoort tot het eigen vermogen 	<ul style="list-style-type: none"> • is verplicht gevormd door het nemen van een last • heeft een verplichte bestedings-richting • behoort tot het vreemd vermogen

Reserves

Wettelijk kader

De reserves worden samen met het resultaat na bestemming (volgend uit de programmarekening) gerekend tot het eigen vermogen (artikel 42, lid 1 BBV).

In artikel 43 van het BBV worden twee soorten reserves als volgt onderscheiden;

1. *In de balans worden de reserves onderscheiden naar:*
 - a. *de algemene reserve;*
 - b. *de bestemmingsreserves.*

2. *Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.*

Bij een bestemmingsreserve moet onderscheid gemaakt worden tussen een bestemmingsreserve voor een toekomstige investering (spaarfunctie) en een bestemmingsreserve voor een reeds gerealiseerde investering. Bij investeringen met een economisch nut mag een reserve namelijk niet in mindering gebracht worden op de investering. De voor een dergelijke investering gevormde reserve bouwt af in jaarlijkse termijnen die gelijk lopen met de afschrijvingstermijnen (bijvoorbeeld de bestemmingsreserve verkoop oude milieustraat). Dit is een geormerkte bestemmingsreserve; wijziging van de bestemming is derhalve niet meer mogelijk. Dit heeft immers gevolgen voor het begrotingsaldo.

Funcities reserves

Bij de financiering van vaste activa hebben gemeenten in principe de keuze uit eigen of vreemd vermogen. Op korte termijn is er in de praktijk vaak niet veel keuze. Gemeenten kunnen geen aandelen uitgeven om zo eigen vermogen aan te trekken. Het eigen vermogen moet in de loop der jaren worden opgebouwd door overschotten op de rekening van baten en lasten toe te voegen aan de reserves of via de begroting bedragen in de reserves te storten. Ook kan een gemeente rente bijschrijven op het eigen vermogen.

Door genoemde methoden kan op langere termijn de omvang van het eigen vermogen worden beïnvloed. Gemeenten kunnen op korte termijn wel gemakkelijk vreemd vermogen opnemen (lenen). Zowel vreemd vermogen als eigen vermogen kan worden gebruikt voor de financiering van activa (investeringen).

Naast de financieringsfunctie geldt dat voor reserves en voorzieningen ook de volgende functies kunnen worden genoemd:

- de bufferfunctie;
- de bestedingsfunctie;
- de inkomensfunctie;
- de egalisatiefunctie.

De bufferfunctie

De bufferfunctie is de belangrijkste functie van het eigen vermogen van overheidslichamen. Met name de algemene reserve dient als buffer om in bepaalde (onvoorziene) omstandigheden te kunnen worden ingezet om risico's af te dekken. Dit geldt in feite ook voor reserves met een risicomotief en voor de meeste voorzieningen.

De bestedingsfunctie

Een gemeente heeft de mogelijkheid geld te sparen om het vervolgens uit te geven. Als de bestemming van een reserve uiteindelijk incidentele uitgaven betreft, spreekt men van een reserve met een bestedingsfunctie. Als voorbeeld kan genoemd worden een bestemmingsreserve voor de bouw van een accommodatie.

De inkomensfunctie

De gemeente betaalt geen rente of dividend over het eigen vermogen. We spreken van reserves met een inkomensfunctie wanneer de bespaarde rente hiervan structureel wordt gebruikt als dekkingsmiddel in de begroting. Een dergelijke reserve kan vanuit dit oogpunt niet voor iets anders worden gebruikt. Wanneer besloten wordt dit toch te doen zal het ontstane dekkingstekort moeten worden opgevangen door nieuwe inkomensstromen of bezuinigingen op de uitgaven.

De egalisatiefunctie

Reserves (en voorzieningen) kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Extreme pieken en dalen in de exploitatie kunnen zo worden vermeden. Zo kunnen ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht via een egalisatiereserve worden opgevangen.

Criteria instellen en handhaven reserves

Alleen de raad kan beslissen over het instellen c.q. opheffen van reserves en het storten in c.q. het onttrekken aan reserves. Dit vereist een expliciet raadsbesluit. Dit kan gebeuren via de begroting danwel via afzonderlijke raadsvoorstellen. Hieruit voortvloeiend volgen de werkelijke mutaties reserves. Deze mogen ook alleen gebaseerd zijn op besluitvorming.

Negatieve (bestemmings)reserves passen per definitie niet bij de spaarfunctie van reserves en verliezen daarmee hun doel. Indien een negatieve reserve dreigt, dient tijdig aan de raad gemotiveerd te worden voorgesteld om te besluiten tot een extra storting, dan wel tot bijstelling van het beoogde doel of een andere wijze van dekking.

Kredieten

Een krediet betreft een investeringsproject welk over meerdere jaren loopt. Vanaf het moment van realisatie wordt er meerjarig over afgeschreven (kapitaalslasten) conform de desbetreffende termijnen. Een neerwaartse kredietbijstelling kan leiden tot een lagere exploitatieresultaat, vanwege lagere kapitaalslasten, of leiden tot een lagere onttrekking uit de reserve, indien de kapitaallasten hieruit gefinancierd worden.

Na vaststelling van de begroting 2016 wordt er opnieuw kritisch gekeken naar de lopende kredieten.

Voorgestelde wijzigingen

Voorgesteld wordt de volgende reserves (op te heffen en deze overhevelen naar de Algemene Reserve (de cijfers is de stand per 31-12-2014):

R2134 Reserve Maatschappelijke Omvang	€ 21.827
R2154 Reserve Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid	€ 17.714
R2102 Reserve Volkshuisvesting	€ 232.071
R2120 Reserve projecten regio	€ 178.607

De voorzieningen dienen allen in stand gehouden te worden omdat hier tegenover verplichtingen staan. Een aantal kredieten, zoals opgenomen in het document, kunnen worden afgesloten en/of bijgesteld. De kredieten worden bij de tweede bestuursrapportage bijgesteld en/of afgesloten. De financiële effecten zijn zichtbaar in de begroting 2016 en in de daaropvolgende jaarschijven.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Niet van toepassing

FINANCIËLE GEVOLGEN

De volgende reserves kunnen worden opgeheven en overgeheveld naar de Algemene Reserve (de cijfers is de stand per 31-12-2014):

R2134 Reserve Maatschappelijke Omvang	€ 21.827
R2154 Reserve Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid	€ 17.714
R2102 Reserve Volkshuisvesting	€ 232.071
R2120 Reserve projecten regio	€ 178.607

De voorzieningen dienen allen in stand gehouden te worden en een aantal kredieten, zoals gespecificeerd in het document, kunnen worden afgesloten.

COMMUNICATIE

Niet van toepassing

EVALUATIE

Niet van toepassing

ADVIES RAADSCOMMISSIE

Bedrijfsvoering en inwoners (BV-IW)-Ruimte> Het advies van de raadscommissies Bedrijfsvoering en inwoners (BV-IW) en Ruimte is:

- ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als bespreekstuk.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001136

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 mei 2015;

b e s l u i t :

in te stemmen met de actualisatie reserves, voorzieningen en kredieten en de daarin opgenomen voorstellen van opheffen van specifieke reserves en het afsluiten c.q. bijstellen van de kredieten.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 1 juli 2015.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans